

Nr 181.

Ankom till riksdagens kansli den 29 maj 1928 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående skyldighet för Stockholms stad att erlægga avgift för nyttjanderätten till vissa kronan tillhöriga områden.

(4:e avd.)

Uti en inom första kammaren väckt motion, nr 195, har herr *V. E. Larsson* i Lerdala hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville vid de nu pågående förhandlingarna mellan staten och Stockholms stad rörande en revision av vissa avtal jämväl upptaga frågan om skyldighet för Stockholms stad att erlægga en rimlig avgift för nyttjanderätten av kronan tillhöriga områden inom Stockholms stads område.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Såsom i motionen framhålles har en del av de däri omförmälda parkerna upplåtits till Stockholms stad genom avtal. Detta är fallet med Bellevueparken, vartill nyttjanderätten upplåtits mot avgift, samt Humlegården, som upplåtits till staden utan särskild avgift men med skyldighet för staden att svara för parkens underhåll och de renhållningsavgifter för angränsande gator, vilka belöpa på parken.

Djurgården liksom den utanför Stockholms stads område och inom Solna kommun belägna Hagaparken äro icke upplåtna till Stockholms stad. Staden har emellertid numera, på sätt framgår av den till 1927 års riksdag avgivna berättelsen om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, sid. 66 o. f., förbundit sig att bidra till underhållet av sagda två parker.

Kungsträdgården och vissa andra smärre planteringar äro icke heller de upplåtna till staden genom något avtal, men staden har åtagit sig att underhålla desamma. Däremot föreligger beträffande till exempel Kungsträdgården icke någon förpliktelse för staden att svara för de på densamma belöpande renhållningsavgifter för angränsande gator.

Vidkommande Djurgården och Valhallavägen samt Valhallavägens alléområde får utskottet hänvisa till sitt denna dag avgivna utlåtande rörande överenskommelse mellan kronan och staden angående grunder för Ladugårdsgårdets exploatering, omfattande jämväl bland annat frågan om reglering av kronans och stadens mellanhavanden i fråga om Valhallavägen och Valhallavägens alléområde.

Vad angår övriga här ifrågavarande parker, synes med innehållet i den riksdagsskrivelse, vilken föranlett inledande av de mellan kronans fastighetskommission av år 1925 och delegerade för Stockholms stad nu pågående underhandlingarna om reglering av svävande markfrågor, revidering av avtal m. m., väl överensstämman, att sagda underhandlingar komma att omfatta en reglering även av de kronans och stadens mellanhavanden, som åsyftas i förevarande motion.

För kronans del påkallas därvid ett övervägande, huruvida ifrågavarande områden alltjämt böra helt eller delvis disponeras på hittillsvarande sätt, samt, i den mån så befinnes böra tillsvidare ske, huruvida nyttjanderätt till sådana områden bör genom formliga avtal upplåtas till Stockholms stad eller ock dessa eljest böra hållas öppna för allmänheten, ävensom huruvida med hänsyn härtill viss ersättning skäligen bör av staden utgivas till kronan.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra, att det berättigade i en dylik ersättning såtillvida av staden redan vitsordats, att enligt de avtal mellan kronan och staden, som genom proposition nr 34 rörande uppförande av ny kanslihusbyggnad m. m. underställdes 1902 års riksdags prövning, staden erbjudit sig att gottgöra kronan för Kungsträdgårdens utläggande i stadsplan till park, med förutom avståendet till kronan av vissa markområden 1,000,000 kronor.

Då utskottet sålunda anser underhandlingar böra inledas mellan kronan och Stockholms stad jämväl i de hänseenden motionen avser, får utskottet tillika framhålla, att, i den mån överenskommelser vid blivande underhandlingar kunna komma att träffas mellan kronan och staden rörande dispositionen av kronans ifrågavarande områden, dessa överenskommelser givetvis böra underställas riksdagens prövning för att bliva för kronan bindande.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av förevarande motion, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder för att vid de nu pågående underhandlingarna mellan kronans fastighetskommission och delegerade för Stockholms stad rörande reglering av vissa svävande markfrågor och revidering av vissa avtal m. m. jämväl upptages frågan om skyldighet för Stockholms stad att till kronan utgiva skälig ersättning för sådana områden inom Stockholms stads område, vilka befinnas böra med nyttjanderätt upplåtas till staden eller eljest hållas öppna för allmänheten.

Stockholm den 29 maj 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, C. P. V. Nilsson* i Gränsbo, *C. I. Asplund, J. B. Johansson* i Fredrikslund, *J. Pålsson, C. Johansson* i Hälsingborg, *C. G. V. Hammar skjöld, D. A. Petrén, J. Clemedtson* och *O. A. Ernfors*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, A. Wiklund, C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å:son Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *B. F:son Holmgren, O. E. F. Järte, A. Danielsson* och *C. A. Anderson* i Storegården.
